

(bijdrage van Arie Kool, voorzitter Pensioencommissie)

Indexatie per 1-01-2023

Het pensioenfondsbestuur heeft besloten onze pensioenen met bijna 10 % te verhogen. Dat is binnen de wettelijke mogelijkheden het maximaal toe te kennen percentage.

Indexatieambitie van het pensioenfonds

Voor de gepensioneerden en oud-medewerkers probeert het pensioenfonds het opgebouwde of ingegane pensioen mee te laten groeien met het percentage van de ontwikkeling van de cijfers van de CBS Consumentenprijsindex alle huishoudens, afgeleid. Het gaat dan om de cijfers van eind oktober voorafgaand aan de datum van de toeslagverlening. Eind oktober was dit percentage 16,93.

Waarom wordt de inflatie niet volledige gecompenseerd?

Het bestuur stelt de hoogte van de toeslag vast op basis van het toeslagbeleid. Dit beleid is in lijn met wetgeving. Voor de toeslag is de hoogte van de beleidsdekkingsgraad bepalend. De beleidsdekkingsgraad geeft aan hoeveel euro het pensioenfonds heeft ten opzichte van één euro uit te keren pensioen. Als de beleidsdekkingsgraad onder 110% ligt, mag geen toeslag worden gegeven. Een volledige toeslag mag alleen worden gegeven als de beleidsdekkingsgraad hoog genoeg is om ook in de toekomst naar verwachting altijd een toeslag toe te kennen (bovengrens, Toekomstig Bestendig Indexeren, afgekort TBI). Als de beleidsdekkingsgraad tussen 110% en deze dekkingsgraad ligt mag een gedeeltelijke toeslag worden gegeven. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg op 31 oktober 2022 134,3% en lag onder de TBI. De TBI bedroeg per die datum 151,3% en is ten opzichte van vorig jaar een stuk hoger als gevolg van de sterk gestegen inflatieverwachting. Het pensioenfonds mag de inflatie daarom niet volledig compenseren.

Hoe is de hoogte van de toeslag bepaald?

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg op 31 oktober 2022 134,3% en lag onder de TBI. De TBI bedroeg per die datum 151,3%. Het pensioenfonds mocht als maximale toeslag 9,95% toekennen. Dit is bepaald volgens de volgende wettelijke rekenregel:

$$(134,3-110)/(151,3-110) = 58,8\%$$

$$58,8\% * 16,93\% = 9,95\%$$

Dit is de maximum toeslag die het pensioenfonds mag toekennen. Daarnaast kan het bestuur van het pensioenfonds op basis van een aantal andere criteria besluiten tot een lagere toeslag. Het bestuur heeft op basis van die criteria geen aanleiding gezien om een lagere toeslag toe te kennen.

Hoe wordt de bovengrens (TBI) vastgesteld?

De hoogte van de TBI wordt gebaseerd op het vermogen dat nodig is om alle toekomstige uitkeringen te kunnen doen, inclusief de toekomstige verhogingen uit toeslagen. Voor de verhoging van toeslagen moet uitgegaan worden van voorgeschreven toeslagpercentages die door de DNB worden gepubliceerd.

Op basis hiervan is de bovengrens per eind oktober vastgesteld op 151,3%.

**Fondsen voeren historische pensioenstijgingen door: Hoe kan dat?
(onderstaand artikel op 25-11-2022 gepubliceerd op nu.nl door Thijs Rösken)**

Pensioenfondsen hebben deze maand verhogingen bekendgemaakt van soms meer dan 10 procent. Dat terwijl ze de pensioenen ruim tien jaar lang niet aan prijsstijgingen konden aanpassen. Waarom kan dat nu wel? En wat heeft dat te maken met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel?

Het pensioenfonds voor bouwvakkers spande deze week de kroon. Dat verhoogt het pensioen (voor zowel gepensioneerden als werkenden) met 14,5 procent. Dat is ongeveer net zoveel als de inflatie in oktober en een sterkere stijging dan ooit te voren.

Ambtenaren bij het ABP krijgen een verhoging van 12 procent, bleek gisteren. Ook werknemers in de metaal- en elektrotechniek (+6,2 procent), in de zorg (+6 procent) en in de metaal en techniek (+4 procent) kregen verhogingen. Hoeveel de pensioenen omhoog kunnen, is afhankelijk van het beleggingsbeleid en het deelnemersbestand van het fonds.

Het is bijzonder dat pensioenen juist nu bij slechte beursprestaties omhoog kunnen, zegt hoogleraar fiscaal pensioenrecht Herman Kappelle. "In de afgelopen jaren was dat juist precies andersom."

Dat komt doordat de rente waarmee fondsen moeten rekenen dit jaar flink is gestegen. Met die rekenrente berekenen fondsen hoeveel geld ze nu in kas moeten hebben voor pensioenuitkeringen in de toekomst. Hoe hoger de rente, hoe beter de dekkingsgraden van pensioenfondsen. Dat zorgt weer voor meer ruimte om pensioenen te verhogen.

Maar de belangrijkste reden voor deze verhogingen is de versoepeling van de pensioenregels. Minister Carola Schouten (Pensioenen) heeft besloten de regels voor verhogingen dit jaar te versoepelen. "Anders zouden pensioenen niet of slechts met enkele procenten verhoogd zijn", zegt Hans van Meerten, hoogleraar pensioenrecht.

Eerder moest een fonds een jaar lang voor elke 100 euro aan pensioenuitkering 110 euro in kas hebben om te mogen verhogen (indexeren). Nu mag dat al bij elke 105 euro in kas, oftewel een dekkingsgraad van 105.

Die versoepelde regels hebben met het nieuwe pensioenstelsel te maken. Er ligt na jaren overleg in de Tweede Kamer een voorstel voor een nieuw pensioenstelsel. Hierbij krijgen mensen persoonlijke potjes met opgebouwd pensioen, in plaats van een aanspraak op een deel van de grote pensioenpot.

Belangrijk verschil is ook dat straks prestaties op de beurzen automatisch direct invloed hebben op de hoogte van je pensioen. Nu is de rente juist bepalend, terwijl die doorgaans in tegenovergestelde richting gaat als de beurskoersen.

Pensioenfondsen mogen die snellere pensioenverhoging toepassen op voorwaarde dat ze zich voornemen de oude pensioenpot mee te nemen naar het nieuwe stelsel. Dat doen ze dus ook. En de periode voor overgang naar het nieuwe stelsel is voor pensioenfondsen de laatste kans om te indexeren.

Mogelijk speelt ook mee dat de pensioenen jaren niet verhoogd zijn. "Pensioenfondsbesturen

zijn mogelijk gevoelig voor die hunkering naar een verhoging in een tijd met hoge prijsstijgingen", zegt hoogleraar fiscaal pensioenrecht Kapelle.

De vrees bestond juist dat pensioenfondsen zouden aarzelen om te verhogen. Bij de overgang naar een nieuw stelsel moeten fondsen een deel van de werkenden compenseren voor nadelige effecten. Met name veertigers ondervinden nadeel van het deels opbouwen in het oude stelsel en verdergaan in het nieuwe stelsel.

Kappelle en Van Meerten zien ook dat die vrees duidelijk niet is uitgekomen. "Er is flink geïndexeerd, terwijl je aanwezige euro's maar één keer kunt uitgeven. Heel veel vet op de botten heb je bij maximale pensioenverhoging niet meer", zegt Kappelle.

Spannend is dat de overgang naar het nieuwe stelsel politiek nog niet beklonken is. De Tweede Kamer moet daar nog over besluiten en daarna de Eerste Kamer, met verkiezingen in maart in het vooruitzicht.

Ook hebben pensioenfondsen zich dus voorgenomen de oude pensioenpot mee te nemen naar het nieuwe stelsel. "Maar hoe hard is dat voornemen, terwijl de pensioenverhoging daar wel op gebaseerd is?", vraagt Van Meerten zich af. "Kan een pensioenfonds daar, na gebruik te hebben gemaakt van versoepelde pensioenregels, nu nog op terugkomen?"

Note: Voor alle duidelijkheid: Het bestuur van het Delta Lloyd Pensioenfonds heeft nog geen besluit genomen over een overgang naar het nieuwe stelsel en zijn de versoepelde regels derhalve op het pensioenfonds niet van toepassing.